

Sint-Joriscollege

CULTUURPROFIELPLAN 2016-2020

Inhoud

Hoofdstuk 1	Wie zijn wij?	3
Hoofdstuk 2	Visie op cultuureducatie	4
Hoofdstuk 3	Wat willen we?	5
Hoofdstuk 4	Wat doen we?	8
1.	Beneden laag: Cultuureducatie Schoolbreed	8
1.1	Reguliere kunstvakken	8
1.2	Culturele activiteiten	11
1.3	Creatieve aanpak binnen reguliere lessen	12
1.4	Internationalisering	13
2.	Middenlaag:	14
2.1	KunstKlas	14
2.2	Examenprogramma	17
2.3	Plankenkoorts	19
2.4	Profielwerkstuk	19
3.	Bovenlaag:	20
3.1	Talentprogramma	20
Hoofdstuk 5	Samenwerkingspartners	22
Hoofdstuk 6	Communicatie	24
Hoofdstuk 7	Voorwaarden	29
7.1	Taken behorend bij kunst- en cultuurcoördinatie	29
7.2	Taken behorend bij coördinatie KunstKlas	30
7.3	Taken productie organisatie	31
Hoofdstuk 8	Evaluatie en ontwikkeling	32

Hoofdstuk 1

Wie zijn wij?

Het Sint-Joriscollege is een middelbare school voor mavo, havo, atheneum en gymnasium in Eindhoven. De school telt zo'n 1500 leerlingen. De school wil een brede groep leerlingen aanspreken op hun interesses. Daarom biedt de school verdiepingsmogelijkheden aan in sport, kunst en cultuur, techniek en economie. De onderwijsprofielen Kunst en Cultuur (we zijn sinds 2004 lid van de Vereniging cultuurprofiel scholen) en Topsport Talentschool bieden op deze gebieden bijzonder getalenteerde leerlingen de ruimte om ontplooiing van dit talent te combineren met een vo-opleiding. Daarnaast is er extra aanbod voor sport en kunst en cultuur voor een brede groep geïnteresseerde leerlingen. Dit aanbod vindt zowel binnen- als buiten het reguliere onderwijsaanbod plaats.

In het schooljaar 2014-2015 is de school gestart met het Econasium (vwo-afdeling), en wordt de beta-profilering versterkt door diverse initiatieven (zoals deelname aan Brainport Eindhoven, Jetnet, mavo techniek, samenwerking met de TuE).

Het Sint-Joriscollege is onderdeel van Scholengroep het Plein, waar ook het Vakcollege Eindhoven, Aloysius de Roosten, Praktijkschool Eindhoven, Antoon Schellenscollege en Pleinschool Helder onder vallen. Samen bieden wij onderwijs aan, op alle niveaus, van 12 tot 18 jaar.

Alle leerlingen, of ze nou meedoen aan een bijzonder project of niet, komen op verschillende niveaus in aanraking met kunst en cultuur.

Eenzijds is er het reguliere lesprogramma en het aanbod van diverse culturele activiteiten die voor een stevige verankering van kunst in het curriculum zorgen. Anderzijds is er voor leerlingen met een meer dan gemiddelde affiniteit en/of een bijzonder talent op het gebied van drama, dans, beeldende kunst en muziek, de mogelijkheid om zich binnen en buiten het normale lesrooster in het bijzonder te oriënteren en (eventueel) voor te bereiden op een studie in het kunstvakonderwijs. Hoe dit concreet vorm krijgt, is te lezen in hoofdstuk 4 'Wat doen we?'

Hoofdstuk 2

Visie op cultuureducatie

Kunst is van onmiskenbaar belang voor de ontwikkeling van een leerling in de middelbare school leeftijd. Het stelt de leerling in staat op een andere bredere manier naar zichzelf en zijn omgeving te kijken. Dat is wat wij vinden op 't Joris. En daarom wordt er hard gewerkt om dit belang te onderstrepen en voelbaar te maken.

Hoe zit het dan volgens ons? De middelbare school is een bijzondere tijd. Het is een tijd waarin de leerling wordt gevormd tot de persoon die hij 'uiteindelijk' zal gaan worden. De sfeer van de school en de sociale omgeving waarin de leerling zich begeeft, zijn belangrijke ingrediënten voor eenieders *persoonlijke ontwikkeling*. Ten aanzien van deze ontwikkeling willen wij leerlingen tools bieden en te leren functioneren als weldenkende mensen waarbij ze op genuanceerde en *bewuste wijze* leren denken en handelen. Op deze manier stellen we ze in staat zich goed voor te bereiden op de steeds complexer wordende maatschappij waarvan zij deel uit (gaan) maken.

Dit klinkt natuurlijk allemaal erg mooi... maar wat doen we nu precies om bovenstaande woorden ook daadwerkelijk tot uitdrukking te brengen?

Wij zijn van mening dat cultuureducatie hierbij een belangrijke hulpbron is. Kunst is ons inziens een primaire levensbehoefte voor de ontwikkeling van het 'mens zijn.' Kunst werkt namelijk meningvormend, nuancerend en openbarend.

Zelf kunst maken leert je het proces van *zelfontwikkeling* tot en met *zelfbewustwording* vorm te geven. Creëren en creativiteit is te ontwikkelen en de kunstvakken zijn hiervoor uitermate geschikt omdat ze heel snel en effectief tot deze materie doordringen.

Je leert de informatie die de maatschappij op je afvuurt te verwerken en eigen te maken om zo een vollediger mens te worden. Kennis alleen lijkt immers niet meer afdoende, het gaat erom wat je met die kennis doet.

Daarom is binnen het schoolplan van 't Joris ook veel aandacht voor de 21st first century skills.¹ Bovendien zijn er heldere kernwaarden geformuleerd die nauw aansluiten bij wat hierboven staat beschreven: 'Een leerling op 't Joris is zelfbewust, maatschappelijk betrokken, geïnspireerd en creatief.' Als vanzelfsprekend richten deze waarden zich niet alleen op de kunstvakken, maar betreft het een invalshoek die schoolbreed aandacht krijgt.

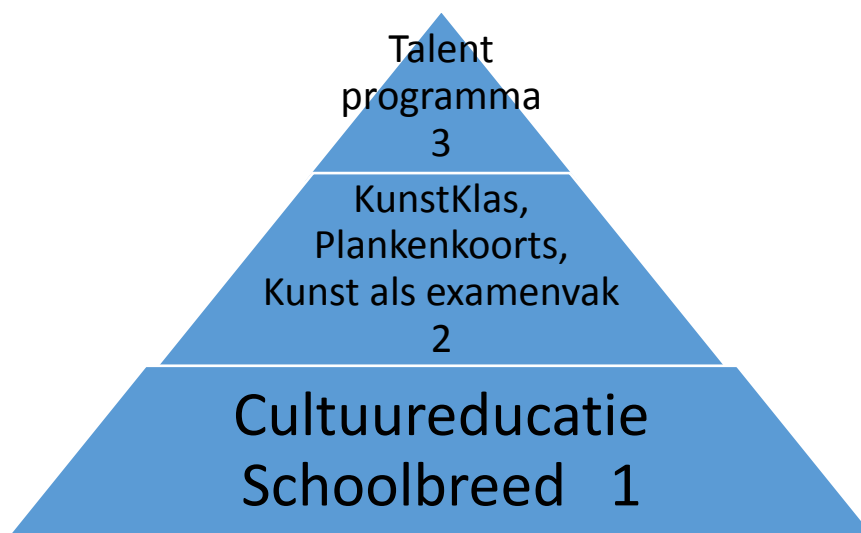
¹ Zie schoolplan pag. 5 en pag.9-10

Hoofdstuk 3

Wat willen we?

Hoe mooi zou het zijn wanneer wij als docenten niet langer hoeven uit te leggen dat kunst belangrijk is, maar dat een leerling de verrijking ook daadwerkelijk ervaart. Cultuureducatie is op 't Joris dus niet alleen gericht op kennismaken met kunst, nee, kunst hoort bij het menu. Het vormt het ideale ingrediënt voor de ontwikkeling tot een 'volledig mens.' En daar dragen alle schoolvakken op hun eigen manier aan bij.

Voordat concreet wordt ingegaan op de doelstellingen en ambities, volgt hier een kort overzicht van hoe kunst op 't Joris is vormgegeven. Dit maken we visueel inzichtelijk door middel van het piramide model. Hierin onderscheiden we drie lagen waarbij de verschillende niveaus de mate aangeven waarin een leerling zich kan verdiepen.

1. **Beneden laag:** In deze laag behoren zaken die zich richten op alle leerlingen van de school. Hierbij valt te denken aan: kunstvakken die regulier in het curriculum zijn opgenomen, culturele activiteiten in samenwerking met een professional en werkvormen met een 'creatieve invalshoek' bij de niet-kunstvakken

2. **Middenlaag:** bestaande uit: KunstKlas. Leerlingen kunnen vanaf de brugklas deelnemen aan de KunstKlas (voorheen project Kunst & Cultuur), waarbij ze zich in een van de disciplines beeldend, dans drama of muziek verder kunnen verdiepen. Daarnaast worden de kunstvakken Beeldend, Drama, Muziek en Dans als examenvak aangeboden.

Eens per jaar wordt er een grote multidisciplinaire voorstelling gemaakt (Plankenkoorts) die wordt opgevoerd in Parktheater Eindhoven. Verder zijn er meerdere leerlingen die kiezen voor een kunstvak als profielwerkstuk.

3. **Bovenlaag:** Talentprogramma bestaande uit flexibele masterclasses die zijn afgestemd op het kunstvakonderwijs. Binnen dit programma worden leerlingen zo goed mogelijk voorbereid op eventuele doorstroom naar een creatieve opleiding.

Terug naar onze doelstellingen en ambities. Binnen het schoolplan² staan ambities beschreven die zich *zowel* richten op het school breed leefbaar en voelbaar maken van kunst *als* op het verder uitdiepen van kansen voor de meer getalenteerde leerlingen.

Om voor de komende 4 jaar tot een werkbaar en haalbare situatie te komen is met betrekking tot onze ambities besloten dat we ons voor schooljaar 2016-2017/ 2017-2018 gaan richten op de volgende zaken:

- Doorvoeren van de kunstcarrousel in de gehele onderbouw, liefst inclusief het vak Drama³
- Passend CKV programma ontwikkelen waarbij we voldoen aan de nieuwe richtlijnen, maar wat tegelijkertijd ook speels en 'out of the box' is en waar op onderdelen ook over de grenzen van het vak wordt heen gekeken
- Cultureel bewustzijn van docenten en leerlingen vergroten door meer aandacht te geven aan dat wat er is binnen *alle* reguliere lessen, verbanden te leggen, activiteiten in een bredere context te plaatsen, stimuleren en delen van alternatieve creatieve werkvormen
- Invulling geven aan de projectmiddagen zoals deze voor aankomend schooljaar zijn ingeroosterd (ontwikkelen van vakoverstijgende lessen/ activiteiten)
- Evalueren van bestaande projecten zoals de KunstKlas– Plankenkoorts – JOP2.0 – Gezamenlijke examenvoorstellingen Drama, Beeldend en Muziek⁴. Indien nodig acties uitzetten om tot verbetering/ verandering te komen
- Gezamenlijke afsluiting van de KunstKlas in het 3^e jaar waarbij het CKE en 't Joris samenwerken

Bovengenoemde punten zorgen voor meer verankering van kunst in de gehele school waardoor een grotere groep leerlingen in beeld komt en ook echt wordt bereikt. In de ideale situatie komen er dan ook meer leerlingen bovendrijven die behoefte hebben aan verdieping waardoor zowel de KunstKlas als het talentprogramma en de examenklassen kunnen groeien.

Voor schooljaar 2018-2019/ 2019-2020 gaan we wat betreft onze ambities, concretere acties inzetten:

- Het aanhalen van de contacten met de vervolgoopleidingen om tot betere doorstroom naar kunstvakonderwijs te komen⁵
- Het initiëren van projecten met bedrijven uit de culturele sector of andere instellingen om meer verbindingen te leggen tussen kunst en maatschappij (onder andere Brainport Eindhoven⁶)

² Zie schoolplan pag. 25

³ Zie hoofdstuk 4

⁴ Zie voor uitleg kopje 'examenprogramma' pag. 17

⁵ Zie bijlage 1 convenant Fontys

⁶ Zie uitleg pag. 22

Onderliggend doel wordt dan ook dat we dan ook echt dé cultuurschool van de regio zijn en dat we uiteindelijk meer geïnteresseerde en getalenteerde leerlingen aantrekken.

Hoofdstuk 4

Wat doen we?

In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op het inhoudelijke programma zoals dat is gekoppeld aan de verschillende lagen in de piramide. Op deze manier wordt aan de hand van concrete voorbeelden inzichtelijk gemaakt wat er zoal gebeurt met betrekking tot cultuureducatie.

1. Beneden laag: Cultuureducatie Schoolbreed

In deze laag behoren zaken die zich richten op alle leerlingen van de school. Hierbij valt te denken aan: kunsvakken die regulier in het curriculum zijn opgenomen, culturele activiteiten in samenwerking met een professional en werkvormen met een 'creatieve invalshoek' bij de niet-kunsvakken

Kernwoorden die de inhoud binnen deze laag illustreren zijn: kennismaken/ plezier/ stimuleren van creativiteit/ ontwikkeling laagdrempelig/ discipline/ toegankelijk voor alle leerlingen/ basisvorming

-> het accent bij deze groep leerlingen ligt op de ontwikkeling van creativiteit.

1.1 Reguliere kunsvakken:

Voor wat betreft de kunsvakken wordt op 't Joris lesgegeven in de vakken Beeldend, Drama en Muziek. Op de afdeling havo en vwo worden deze vakken ook als eindexamenvak aangeboden. Daarnaast volgen alle leerlingen uit mavo 3, havo 4 en vwo 4 en 5 het vak CKV. In dit vak kunnen de leerlingen uiteindelijk ook eindexamen doen.

Kunsvakken Beeldend, Drama, en muziek in de brugklas:

In schooljaar 2015-2016 is gestart met de pilot 'kunstcarrousel.' Het uitgangspunt is om de reguliere kunstlessen in de brugklas aan te bieden in blokken. In plaats van elke week 2 uur beeldend, 1 uur drama en 1 uur muziek staat er één keer per week een blok van vier uur kunstonderwijs op het rooster⁷. De ene week hebben leerlingen dan 4 uur muziek, de andere week 4 uur drama en de week erna 4 uur beeldend et cetera. We denken hiermee de zichtbaarheid van de kunsvakken te vergroten, meer diepgang te geven aan de verschillende disciplines en tevens zijn we van mening dat we met deze opzet iets anders te bieden hebben dan vergelijkbare scholen uit de omgeving. Voordelen op inhoudelijk niveau:

- Je kunt projectmatiger werken waardoor je intensiever met de leerlingen aan de slag kunt gaan en echt in een opdracht kunt duiken, het worden daardoor minder 'hap snap' uurtjes
- Het scheelt veel opstart- en opruimtijd
- Er komt ruimte voor verdieping

⁷ Zie bijlage 2 voor uitgewerkte lessen kunstcarrousel

- Waar mogelijk kan gezocht worden naar thematische samenhang tussen de verschillende disciplines
- Voor de inhoudelijke inrichting van de projecten gaan we uit van de 21st century skills. We zijn van mening dat we met dit plan een concrete invulling kunnen geven aan datgene wat over de skills in het schoolplan wordt genoemd. Uitgangspunt binnen de lessen in de kunstcarrousel is dat leerlingen voor een 'probleem' worden gesteld en daar onder begeleiding binnen het kunstblok een oplossing voor moeten vinden.

De uitkomsten van de pilot zijn erg positief. Zowel door leerlingen, ouders als docenten wordt deze werkwijze als prettig, stimulerend en motiverend ervaren.

Eind schooljaar 2015-2016 is dan ook besloten dat de kunstcarrousel wordt gecontinueerd. Daarnaast worden in schooljaar 2016-2017 de mogelijkheden onderzocht om deze opzet in de gehele onderbouw (dus klas 1-2-3) door te voeren.

De ervaringen zijn zo goed dat gekeken wordt om ook andere schoolvakken in grotere blokken aan te beelden.

Beeldend in leerjaar 2 en 3

In bijlage 3 is te lezen vanuit welke visie en invalshoek wordt lesgegeven in het vak Beeldend in de onderbouw⁸

Muziek in leerjaar 2 en 3

In bijlage 4 is het lesplan te vinden hierin staat per leerjaar duidelijk beschreven wat de te behandelen stof is en op welke wijze dit wordt aangeboden⁹

Drama in vwo 2: De leerlingen van de afdeling Vwo krijgen in het tweede leerjaar gedurende het hele schooljaar 1 lesuur drama in de week. De dramalessen staan voornamelijk in het teken van de vorming en de bewustwording van de persoonlijkheid van de leerling. Het vak richt zich met name op expressie en fysiek bewustzijn. Er wordt tijdens de lessen gefocust op het 'doen'. In tegenstelling tot een groot deel van de reguliere Vwo lessen, waar een sterk beroep wordt gedaan op het analyseren en denken, staan bij het vak drama spelplezier en het stimuleren van de fantasie en creativiteit voorop. De tweedejaars vwo-er is vooral gewend kennis paraat te hebben en zelfstandig te werken. Alles ligt vast in leerboeken. Alle feiten staan op een rij. Het gebruiken van hun lijf, hun impulsiviteit, hun gekte, hun sociale vaardigheden en hun intuïtie komt minder aan bod in andere lessen. Leerlingen worden in de lessen drama daarom gestimuleerd om fysiek actief te associëren in oefeningen, te improviseren in scènes en samen te werken aan opdrachten. Er wordt van de vwo 2 leerling verwacht open te staan en uit zijn of haar comfortzone te stappen. Dat wordt beoordeeld.

⁸ Zie bijlage 3

⁹ Zie bijlage 4

Niet perse door de docent, maar door elkaar. Er wordt aandacht besteed aan zelfreflectie, gekte en fantasie.

CKV

Het vak CKV wordt in de verschillende leerjaren door meerdere kunstvakdocenten gegeven. Zij stellen het programma met elkaar samen om vanuit de verschillende vakgebieden een rijk gevuld curriculum te ontwikkelen. Daarbij wordt per niveau vanuit een verschillend startpunt vertrokken.

Bij mavo is de doelstelling de leerling op een praktische manier de kunst en cultuur van nu te laten ervaren. Hedendaagse technieken, zoals stop-motion, worden in de vorm van workshops onder de aandacht gebracht bij de leerling, met als doel deze technieken ook om te zetten in een cultureel product. Belangrijke speerpunten binnen het vak zijn hier meningsvorming en leren argumenteren: de waarom-vraag kunnen stellen, die verder gaat dan de eerste indruk van een kunstwerk of voorstelling.

Binnen het havo-curriculum van CKV zijn de speerpunten van de mavo, ook het uitgangspunt, maar om deze aangevuld met theoretische verdieping. De leerling komt in aanraking met vaktermen, waarmee zij hun culturele ervaringen beter kunnen duiden. Het streven is er om zoveel mogelijk verschillende domeinen de revue te laten passeren, om voor deze leerlingen een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het culturele veld.

Vwo-leerlingen leren vanuit het principe 'match & stretch', wat kunst en cultuur nu eigenlijk is. Ze ervaren kunst in de breedste zin van het woord en leren vervolgens hoe zij zich daartoe verhouden. Door oog te hebben voor persoonlijke interesses van de leerling, wordt naar ingangen gezocht om uiteindelijk tot verdiepende inzichten te komen. Leerlingen leren dat kunst er altijd is. Dat het vooral niet alleen in een museum thuishoort, maar dat kunst de wereld om hen heen 'kleurt.' Van de vwo-leerling wordt een onderzoekende, nieuwsgierige en kritische blik verwacht, waardoor zij het vermogen ontwikkelen een gegeven vanuit meerder perspectieven te benaderen en zij niet altijd afgaan op een eerste indruk.

De geplande vernieuwingen voor het vak zijn vanaf dit schooljaar al in het huidige curriculum opgenomen, wat resulteert in een verruiming van het begrip 'cultuur', waarin populaire cultuurvormen zoals film, series, internet en games opgenomen zijn, en een grotere focus op de individuele interesse van de leerling, alsmede de onderzoekvaardigheden, ligt. Het vak CKV is bij uitstek een mogelijkheid voor de leerling om het creatieve denken - redeneren vanuit verschillende invalshoeken met een groot inlevingsvermogen en wereldwijsheid - te ontwikkelen en behalve zich te verdiepen in de eigen interesses, ook de nieuwsgierigheid aan te wakkeren naar een wereld buiten die van zichzelf. Waar kunst en cultuur een spiegel zijn van onze wereld, wordt binnen het vak CKV getracht de leerling die reflectie op zichzelf los te laten en zo bij te dragen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en identiteitsvorming van de leerling.

Bijlage 5 jaarplanner M3-H4-V4-V5¹⁰

¹⁰ Zie bijlage 5

Gymnasium

Op het Sint-Joriscollege kunnen de leerlingen het gymnasium volgen. De vakken Latijnse Taal en Cultuur (LTC) en Griekse Taal en Cultuur (GTC) zijn beide te kiezen als vak voor het eindexamen.

De cultuur van de Grieken en Romeinen is hierbij een wezenlijk onderdeel. Er is aandacht voor de domeinen filosofie, geschiedenis, beeldende kunst, verhalengoed en theater. Ook de receptie van de klassieke wereld in later tijd komt aan bod.

De leerlingen die Gymnasium doen, gaan jaarlijks op een excursie. Daarnaast bezoekt de bovenbouw elk jaar een theatervoorstelling met een klassiek thema, bijvoorbeeld Julius Caesar van Shakespeare of Antigone van Sophokles.

1.2 Culturele activiteiten

Er vinden jaarlijks tal van culturele activiteiten plaats die worden mogelijk gemaakt met het Cultuurkaartbudget. Streven is om de leerlingen in de onderbouw met minimaal 2 culturele activiteiten per leerjaar in aanraking te laten komen. Deze activiteiten kunnen gekoppeld zijn aan reguliere lessen maar worden bijvoorbeeld ook ingezet tijdens bijzondere projecten als bijvoorbeeld de kennismaking dag voor de nieuwe brugklassers of het project Respect4U in leerjaar 3. Daarnaast vindt jaarlijks de activiteitenweek plaats waarin leerlingen uit een gevarieerd aanbod van culturele activiteiten kunnen kiezen.

In de bovenbouw zijn de activiteiten inhoudelijk gekoppeld aan het vak CKV of aan een kunstvak in de bovenbouw. Op incidentele basis (ligt aan het jaarlijks wisselende aanbod) wordt vanuit de niet-kunstvakken een culturele activiteit georganiseerd.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- *Workshop soap in Beeld en Geluid*
- *Bezoek aan Corpus*
- *Diverse dans- en theatervoorstellingen in Parktheater Eindhoven*
- *Diverse concerten in Muziekgebouw Frits Philips*
- *Excursie Aachen georganiseerd door gs-du-ak voor alle tweedejaars leerlingen*
- *Bezoek Rijksmuseum leerlingen beeldend in de Bovenbouw*
- *Interactief theater van Theatergroep Playback op school*
- *Diverse workshops van zeefdrukken, tot free running, van theater tot film en nog veel meer tijdens o.a. Brugklaskamp en Joris Open Podium (JOP2.0)*
- *Kunstenaar in de klas bij CKV*
- *Pixel project*
- *Bezoek aan Archeon*
- *Bezoek Apenheul, samenwerking tussen biologie en beeldend*
- *Excursie Nijmegen/ Leiden leerlingen Latijn/ Grieks en KCV*

Een belangrijke culturele activiteit waarbij we kunst en cultuur in de volledige breedte op de kaart zetten is JOP2.0. het betreft een cultureel festival dat jaarlijks op school gehouden wordt. In de meest vreemde uithoeken van de school tonen leerlingen, en een enkele docent hun bijzondere 'kunsten.'

Wij vinden JOP2.0 belangrijk voor de school omdat het een uitgelezen kans is om te laten zien welke talenten wij op cultureel gebied allemaal in huis hebben. Het is een festival met een brede programmering waar voor ieder wat wils is. Hierbij valt te denken aan 'de grote improvisatie show, breakdance, muzikale optredens in de kamer van de directeur, diverse workshops onder leiding van professionals, een filmfestival, een muzikale jam sessie met docenten en nog heel veel meer!

Leerlingen kunnen zich op persoonlijke titel opgeven, maar het festival kan ook een podium bieden aan 'werk' dat uit een reguliere les is voortgekomen.

Het festival is vooral ook bedoeld om aan iedereen, leerlingen, docenten, ouders en vrienden, te laten zien dat gezelligheid, plezier en cultuur prima samen kunnen gaan. Er is bijvoorbeeld ook een foodcourt die dienst doet als ontmoetingsplaats.

1.3 Creatieve aanpak binnen reguliere lessen

We zijn als school aan het zoeken hoe we het begrip creativiteit meer 'de reguliere lessen in' kunnen krijgen. Creativiteit wordt getraind bij de kunstvakken. Maar dat is niet de plek waar het moet 'blijven.' Het wordt voor de leerling pas echt interessant wanneer zij door gaan krijgen wat ze met die creativiteit kunnen bereiken. Hoe de toepassing ervan hun leven verrijkt. Dit vraagt om een andere mentale inspanning van de leerling en het is aan de docent van welk vak dan ook om middels creatieve werkvormen deze inspanning te stimuleren. Er worden al tal van opdrachten gedaan waarbij leerlingen de lesstof moeten verwerken aan de hand van het maken van een film, poster, pitch, collage, krant, ze een ontwerp moeten maken om een (bijvoorbeeld stedenbouwkundig) probleem op te lossen enz. enz. De ene docent is hier handiger en meer bedreven in dan de ander. Het is zaak om deze aanpak meer bij elkaar onder de aandacht te krijgen en van elkaar te leren. In schooljaar 2016-2017 wordt de haalbaarheid van een andere inrichting in het lesrooster bekeken. Geijkte lespatronen kunnen doorbroken worden waardoor er ruimte komt voor onder andere creativiteit.

1.4 Internationalisering

Internationalisering is een uitstekend en boeiend middel om de leerlingen uit te dagen tot een grote mate van zelfbewustzijn en zelfstandigheid, hetgeen een belangrijke voorwaarde is voor het goed kunnen functioneren in een snel veranderende en complexe, moderne samenleving. Met de internationalisering van het onderwijs op het 't Joris willen we de leerlingen mogelijkheden bieden om een aantal doelstellingen zo goed mogelijk te verwezenlijken.

Die doelstellingen zijn:

- **Europese bewustwording**
In toenemende mate is er sprake van Europese eenwording. Internationalisering bevordert de gedachte dat we Nederlanders én Europeanen zijn.
- **Culturele bewustwording**
Internationalisering maakt het mogelijk kennis te nemen van andere culturen. Ze levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het ontwikkelen van het inzicht in en het respect voor de waarde van die culturen. Tegelijkertijd vergroot zij de bewustwording van de waarde van de eigen cultuur.
- **Bevordering communicatieve vaardigheden**
Internationalisering biedt de leerlingen de mogelijkheid de moderne vreemde talen actief te gebruiken en functioneel te maken. Waar mogelijk wordt internationalisering gebruikt om het onderwijs actueler en interessanter te maken. Binnen dit kader passen de culturele buitenlandse reizen, die we zoveel mogelijk inbedden in het onderwijsprogramma. De school kent culturele reizen naar Engeland, Frankrijk, Spanje, Duitsland en Italië.

2. Middenlaag:

Bestaande uit: de Kunstklas. Leerlingen kunnen vanaf de brugklas deelnemen aan de KunstKlas (voorheen project Kunst & Cultuur), waarbij ze zich in een van de disciplines Beeldend, Dans, Drama of Muziek verder kunnen verdiepen. Daarnaast worden de kunstvakken Beeldend, Drama, Muziek en Dans als examenvak aangeboden. Eens per jaar wordt er een grote multidisciplinaire voorstelling gemaakt (Plankenkoorts) die wordt opgevoerd in Parktheater Eindhoven. Verder zijn er meerdere leerlingen die kiezen voor een kunstvak als profielwerkstuk..

Kernwoorden die de inhoud binnen deze laag illustreren zijn: verdieping/ talentontwikkeling/ discipline/ uitdaging/ grenzen verleggen/ select gezelschap/ zelfstandigheid/ academische aanpak

-> het accent bij deze groep leerlingen ligt bij het goed worden in een ambacht of dit nu tekenen, muziek maken of bijvoorbeeld dansen is.

2.1 KunstKlas

Sinds 1998 biedt het Sint-Joriscollege een uniek project Kunst & Cultuur aan.

Doel van het project was, en is nog steeds, om leerlingen met een extra belangstelling voor kunst de gelegenheid te geven zich met extra lessen in hun discipline te laten ervaren dat kunst en creatief denken belangrijke onderdelen zijn in de opvoeding naar een open en kritische houding ten opzichte van de buitenwereld. Laagdrempelig maar niet vrijblijvend.

Iedereen die enthousiast en gemotiveerd is, gedreven, nieuwsgierig en kritisch, diepgang wil geven aan een passie en hiervoor extra tijd wil vrijmaken, kan deelnemen aan dit project. De leerlingen kiezen uit één van de disciplines, dans, drama, beeldende vorming en muziek. Hierin krijgen zij op school drie uren in de week les in kleine groepen. Daarnaast volgen ze ook nog lessen op het CKE (Centrum voor de Kunsten Eindhoven). De vormgeving van het lesprogramma is per discipline anders van opzet. Bij de discipline beeldend kunnen leerlingen op het CKE kennis maken met technieken waar op 't Joris geen apparatuur voor is. Bij muziek leer je tijdens je muziekles (privé of op de muziekschool) je technisch te bekwamen op je instrument en op 't Joris gaat het vooral om het samenspelen in bandvorm. Bij Drama is het uitgangspunt dat het voor de leerlingen zeer verrijkend is om het vak door verschillende docenten belicht te zien. De docenten van het Sint-Joriscollege en van CKE komen twee keer per jaar gezamenlijk tot een beoordeling van de leerlingen.

Behalve de extra lessen in de eigen discipline volgen de leerlingen ook nog lessen in de andere disciplines. Om dit te kunnen realiseren zitten deze leerlingen bij elkaar in de klas. Voor deze klassen worden er jaarlijks vanuit alle disciplines culturele activiteiten georganiseerd in de vorm van theater-, concert-, en musea bezoek.

Het programma is in samenwerking met onder andere het Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE) en Fontys Hogeschool voor de Kunsten tot stand gekomen.

Met ingang van schooljaar 2016-2017 gaan we verder onder de naam KunstKlas.

Beeldend

In de KunstKlas Beeldend draait het om het maken van krachtige beelden. Dat begint met goed kijken naar de wereld om je heen. De leerling wordt zich bewust van wat hij ziet en ontdekt ook dat iedereen anders naar dingen kijkt.

Er wordt begonnen met stillevens, portretten en landschappen. Later mag de leerling zelf keuzes gaan maken, waarbij het steeds vaker niet gaat om wat je ziet, maar wat je bedenkt. Een leerling leert met veel fantasie vorm te geven aan dingen die nog niet bestaan.

Bijvoorbeeld met grafische vormgeving: posters, verpakkingen en websites. Of het vangen van een emotie of actie in beeld. Tijdens de lessen komen verschillende middelen aan bod zoals tekenen, schilderen, grafiek, plastische vormgeving, constructieve techniek, fotografie, film en digital design.

Daarnaast worden voor de leerlingen ook regelmatig extra activiteiten georganiseerd, zoals een Graffiti-workshop, een bezoek aan een dierentuin waarbij snel schetsen centraal staat, bezoek aan diverse musea in Nederland en Duitsland, ook is er een jaarlijkse expositie waarbij ouders en andere belangstellenden uitgenodigd worden.

Muziek:

Het uitgangspunt van dit project is het scheppen van een inspirerende, uitdagende en prettige leeromgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de belevingswereld van de leerling. De nadruk ligt op het zelf doen en ervaren.

Bovenstaand uitgangspunt biedt voor de leerling de mogelijkheid om zich in de eerste drie leerjaren muzikaal te ontwikkelen met een eventueel vervolg in de bovenbouw of zelfs een vervolgopleiding op bijvoorbeeld de Rockacademie of het Conservatorium.

Leerlingen muziek krijgen op school drie extra lessen per week ingeroosterd voor het vak muziek. Eén uur wordt besteed aan theorie waarin gewerkt wordt aan ritmisch en melodisch solfège, gehoortraining, algemene theorieleer, et cetera. Tijdens de andere twee lessen gaan de leerlingen praktisch aan het werk. Samenspel staat hierin centraal en zo maken zij kennis met verschillende muziekstijlen.¹¹

Een keer per jaar treden de leerlingen op tijdens een speciaal voor hen georganiseerde voorspeelavond: Con Moto. Aan het einde van het schooljaar spelen de leerlingen tijdens de bandjesavond, die ook speciaal voor de Kunstklas muzikleerlingen wordt georganiseerd. Daarnaast kunnen leerlingen podiumervaring opdoen tijdens bijvoorbeeld JOP2.0, Plankenkoorts en onze Open Dag.

In samenwerking met de samenwerkende muziekscholen organiseren we ieder jaar twee workshopdagen voor alle muzikleerlingen. Tijdens deze dag gaan zij onder leiding van verschillende professionals een eigen nummer instuderen en leren ze omgaan met de geluidapparatuur die doorgaans nodig is voor een muziekoptreden. Bijzonder aan dit project is dat de leerlingen uit de verschillende leerjaren worden gemixt en er zo nieuwe samenwerkingsverbanden en bandjes kunnen

¹¹ Bijlage 6 uitgewerkt programma KunstKlas Muziek

ontstaan. Aan het einde van de workshop dag vindt een presentatie voor ouders en belangstellenden plaats. Deze presentatie vindt altijd buiten school plaats. Vorig jaar in café Wilhelmina. en componeren in bijvoorbeeld musical, jazz en pop. Daarbij proberen we de leerling te inspireren tot het ontwikkelen van een eigen stijl binnen het samenspel en in solo's. Daarnaast is er ruimte voor muziektheorie hier worden onder andere melodie- en ritmeleer en luistervaardigheden getraind.

Drama:

In de dramalessen leert de leerling toneelspelen vanuit basistechnieken, zoals conflict, transformatie en inleving, om daarmee het spel theatrale invulling en verdieping te geven. Verder leert de leerling creatief en vormgericht te denken, als speler én als theatermaker.

Er wordt een uitgebalanceerd programma geboden met onder meer improvisatie, teksttoneel en bewegingstheater. De docenten zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de leerling als acteur en als mens.¹²

Om de vorderingen te illustreren zijn er meerdere keren per jaar presentaties op zowel school als op CKE. Er wordt meestal vanuit een thema/ onderwerp gewerkt. Leerlingen maken onder begeleiding van de dramadocent materiaal. Het maken van de presentatie is onderdeel van het curriculum en het illustreert daardoor goed wat de behandelde lesthema's zijn van een bepaalde periode.

Dans

De discipline Dans heeft binnen de KunstKlas een uitzonderingspositie. Omdat er op 't Joris geen dansstudio's zijn, worden alle lessen van deze discipline en de bijbehorende activiteiten door CKE uitgevoerd. Uiteraard gebeurt alles in nauwe samenspraak tussen de coördinator van de KunstKlas en de coördinator van de dansschool. In overleg verzorgt de afdeling Dans materiaal voor diverse activiteiten van 't Joris. Bij deze activiteiten valt te denken aan: minilesjes, motivatiegesprekken en een oriëntatie cursus voor leerlingen uit groep 8. Daarnaast zet de afdeling Dans zich in tijdens tal van presentatie momenten zoals de Open dag en JOP.

Het programma Dans ziet er voor leerlingen uit de onderbouw als volgt uit:

- Het volgen van 3x 75 minuten klassiek ballet, 75 minuten moderne dans (in 3e jaar 2x 75 minuten), 75 minuten jazz en 2 uur compositie
- Iedere jaargroep heeft op de dansschool een mentor die verantwoordelijk is voor de communicatie met de ouders en die de vorderingen van de leerlingen en de sfeer in de groep bewaakt.
- Iedere klas neemt 1x per jaar deel aan een workshop beroepsoriëntatie. Dat kan gaan over de verschillende dansstijlen, de diverse dansopleidingen, of over meer persoonlijke vraagstukken als, hoe kijk je naar jezelf en waar zien anderen jouw talent?
- Er zijn meerdere keren per jaar presentaties in de vorm van open lessen, presentaties, projecten (bijvoorbeeld Parkdans i.s.m. Parktheater en de opening van het Trompconcours in Muziekgebouw Frits Philips).
- Begeleiding door een fysiotherapeut
- 2x per jaar een uitgebreide rapportage en een gesprek met ouders en leerling

¹² Bijlage 7 uitgewerkt programma KunstKlas Drama

Wanneer leerlingen kiezen voor Dans als eindexamenvak nemen zij niet automatisch deel aan het Talentprogramma. Leerlingen in klas 3 en in de bovenbouw worden door de dansopleiding van de Fontys beoordeeld of ze in aanmerking voor het Talentprogramma. Leerlingen die dans alleen als examenvak doen en de leerlingen van de Talentstroom zitten samen in een groep. De lessen in de bovenbouw zijn zeer specialistisch en gericht op een toekomst in het kunstvakonderwijs. Niet alle leerlingen kunnen hier zomaar voor kiezen. Er vinden uitgebreide gesprekken plaats waarin de ontwikkeling en motivatie van de drie jaar uit het KunstKlas worden meegenomen.

Het programma in de bovenbouw ziet er als volgt uit:

- Het volgen van 3x 75 minuten klassiek ballet, 2x 75 minuten moderne dans, 2x 75 minuten jazz en 2 uur compositie. Tijdens de compositielessen wordt projectmatig gewerkt en is erg gericht op het maken van materiaal met elkaar en voor elkaar
- Beroepsvoorlichting: oud leerlingen van 't Joris die studeren aan verschillende dansopleidingen door het land, verzorgen een ochtend waarin zij hun ervaringen uitwisselen.
- Beroepsoriëntatie waarbij wordt ingegaan op de manier waarop je je presenteert tijdens een auditie
- De diverse dansdocenten van CKE nemen regelmatig een kijkje in de les om op deze manier feedback te kunnen geven over de presentatie, uitstraling en techniek
- Begeleiding door een fysiotherapeut
- 2x per jaar een uitgebreide rapportage en een gesprek met ouders en leerling
- CKE verzorgt een theorie-examen Dans

2.2 Examenprogramma

Beeldende Vorming

Het programma is erop gericht om leerlingen naar aanleiding van verschillende beeldende probleemstellingen (autonoom, toegepast) in staat te stellen om een zo veel mogelijk zelf gestructureerd beeldend onderzoek te doorlopen.

Leerlingen kunnen genuanceerd analyseren wat een probleemstelling aan verschillende benaderingen in kan houden en vanuit verschillende bronnen het beeldend proces op gang brengen en houden.

Waar nodig voor het proces worden technische vaardigheden op gedaan.

Leerlingen leren daarbij zo snel mogelijk de volle verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen proces en werk (met de daarin getoonde persoonlijke visie en kwaliteiten) wat daaruit ontstaat. In procesverslagen en presentatie wordt daarop geëvalueerd.

Voor een concrete uitwerking van het examenprogramma zie bijlage 8.¹³

Muziek

Alle leerlingen van havo en vwo kunnen muziek als kunstvak kiezen. Het vak kan dan binnen alle profielen gekozen worden als keuze-examenvak en in het profiel Cultuur en Maatschappij als

¹³ Zie bijlage 8 examenprogramma Beeldend

profielkeuzevak. Het bespelen van een instrument is geen vereiste, maar heeft wel voordelen.

Het schoolexamenprogramma bestaat voornamelijk uit een aantal praktische opdrachten. Een groot gedeelte van de lessen bestaat uit het gezamenlijk musiceren waarin iedere leerling zich op zijn eigen niveau en interesse kan ontwikkelen. Er worden bestaande composities gearrangeerd en er worden

eigen composities geschreven. Daarnaast is er een theoriedeel waarin algemene muzikaleer, solfège en muziekgeschiedenis aan bod komen.

Voor leerlingen die een beroepsopleiding willen gaan volgen (denk daarbij aan het Conservatorium of de Rockacademie) is er in samenwerking met het CKE de mogelijkheid om na een toelatingstest in de vakklas geplaatst te worden. Hierin worden de leerlingen theoretisch en praktisch voorbereid op een toelatingsexamen.

Ook voor de bovenbouwleerlingen is er de mogelijkheid om gedurende het schooljaar deel te nemen aan optredens binnen en buiten de school zoals Con Moto JOP2.0, Plankenkoorts en de Open Dag.¹⁴

Drama

Bij het examenprogramma van Drama ervaart de leerling de mogelijkheden van het vak in volle breedte. Leerlingen uit de KunstKlas en leerlingen die het vak regulier kiezen ontmoeten elkaar in de bovenbouw en gaan in samenspel ontdekken wat het vak hen te bieden heeft. Er is veel ruimte voor een brede persoonlijke ontwikkeling, kritisch en genuanceerd leren denken, fantasie de vrije loop laten, betekenis geven aan wat er op de vloer gebeurt. Met humor en werklust gaan ze op zoek naar de diepere laag, een ultieme poging om in een gebied te komen waar de leerling eerst nog niet was...¹⁵

Kunst algemeen

Examenprogramma bestaat uit:

- Bestudering van leerstof zoals die in de methode beschreven staat.
- In lessen wordt naast verduidelijking van leerstof uit boek de nadruk gelegd op actuele betekenis van kunst uit alle te behandelen periodes, in een poging het voor de leerlingen relevanter te maken.
- Eigen onderzoekopdrachten n.a.v. leerstof uit het CSE
Leerling zoek eigen bronnenmateriaal
- Excursie(-s) naar kunstuitvoerende instelling (Theater/museum)

Er wordt geen schoolexamendossier opgebouwd, Kunst-algemeen heeft alleen de 50% weging van het CSE.

¹⁴ Zie bijlage 9 examenprogramma Muziek

¹⁵ Zie bijlage 10 examenprogramma Drama

In het kader van het vakoverstijgend werken zijn er een tweetal examens waarbij de leerlingen Beeldend, Drama en Muziek samenwerken. Dit gebeurt bij het examen 'tekstoneel' en de 'montage voorstelling.'

Bij het examen tekstoneel wordt gewerkt vanuit een vast script. Leerlingen worden ingedeeld in groepen en krijgen allemaal een eigen onderdeel van het script toegewezen. Leerlingen zijn vrij om dit naar eigen interpretatie te gaan spelen en vorm te geven. Alle disciplines moeten in het uiteindelijk concept aan bod komen. Het concept voor het onderdeel montage voorstelling is hetzelfde alleen wordt hier gewerkt met eigen geschreven teksten (door leerlingen Drama uit V6).

2.3 Plankenkoorts

Een keer per jaar wordt een grootse theatervoorstelling gemaakt die wordt opgevoerd in Parktheater Eindhoven. Er is gekozen voor een brede aanpak. Het uitgangspunt is een voorstelling te maken waaraan een grote groep leerlingen kan deelnemen en die wat betreft inhoud aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Door met een grote groep leerlingen te werken proberen we de productie schoolbreed voelbaar te maken en dus zoveel mogelijk leerlingen actief dan wel passief bij de voorstelling te betrekken. Daarnaast is het een traditie dat ook docenten meespelen in de voorstelling.

Om deel te kunnen nemen zijn er audities. Deze zijn voor leerlingen uit alle leerjaren, examenklassen uitgezonderd. Bij de aanname wordt geprobeerd een evenredige verdeling te maken over de verschillende leerjaren. In totaal zijn zo'n 80 leerlingen en docenten bij het project betrokken.

Binnen het concept van Plankenkoorts zijn de volgende disciplines vertegenwoordigd: Drama, Dans, Muziek en Zang. Bij alle disciplines zijn zowel leerlingen als docenten betrokken als uitvoerder of als maker.

2.4 Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk is een onderdeel van het vwo en havo eindexamenprogramma. Het is een praktische opdracht waarin je een onderzoek doet naar een onderwerp afkomstig uit een vak uit je gekozen profiel.

Een aantal profielwerkstukken zijn vakoverstijgend denk aan het ontwerp van het jaarboek (ontwerp = beeldend, Nederlands) en het ontwerpen/herinrichten op een creatieve manier van de omgeving haven Eindhoven (beeldend en aardrijkskunde).

3. Bovenlaag:

Talentprogramma bestaande uit flexibele masterclasses die zijn afgestemd op het kunstvakonderwijs. Binnen dit programma worden leerlingen zo goed mogelijk voorbereid op eventuele doorstroom naar een creatieve opleiding

Kernwoorden die de inhoud binnen deze laag illustreren zijn: Verdieping/ Uitdaging/ Grensverlegging/ Zwetten/ Enthousiasme/ Kwaliteit/ Onderzoek/ zelfstandigheid/ geselecteerd gezelschap

3.1 Talentprogramma

Als een leerling buitengewoon getalenteerd is en de intentie heeft een kunstvakopleiding te gaan volgen, kan deze doorstromen naar een speciaal talentenprogramma. In dit programma worden tal van masterclasses aangeboden door professionals uit het werkveld van de eigen kunstdiscipline. De disciplines Dans, Drama en Beeldend hebben hier ieder een eigen onderwijsvorm voor ontwikkeld. In het algemeen geldt dat de inhoud van de masterclasses zijn afgestemd op de toelatingseisen voor het kunstvakonderwijs. Daarnaast worden de leerlingen in staat gesteld zich zowel in de breedte als diepte te ontwikkelen en een kritische houding te ontwikkelen ten aanzien van het kunstvak. Het talentenprogramma voor Beeldend en Dans is bedoeld voor leerlingen uit de bovenbouw. Voor het vak Drama bestaat in bijzondere gevallen ook voor leerlingen uit mavo en havo 3 de mogelijkheid om deel te nemen.

Voor de leerlingen Muziek bestaat de mogelijkheid om deel te nemen aan de regionale vakklas welke wordt georganiseerd door de Muziekscholen Zuidoost Brabant.

Voor leerlingen die zich voorbereiden op toelating voor het vervolgonderwijs of die op de een of andere manier ondersteuning nodig hebben doordat ze buiten school op een hoog niveau aan cultuurbeoefening doen, biedt 't Joris bijzondere faciliteiten. Praktisch gezien bestaan deze faciliteiten in de vorm van vrijstellingen, regelen van bijlessen en aanpassingen in het lesrooster. Op inhoudelijk niveau begeleidt de docent de leerling bij de voorbereiding voor toelatingsprocedures voor het kunstvakonderwijs.

Beeldende Vorming

Het Talentprogramma Beeldend bestaat al sinds enkele jaren. Sinds enige tijd is de noodzaak ontstaan de programmering ten opzichte van eerdere jaren aan te passen.

De reden daarvoor is dat we geconfronteerd worden met een gemiddeld kleinere groep leerlingen die aan het Talentprogramma kan en wil deelnemen.

Aanvankelijk werd deelname aan de oriëntatie cursus van de Fontys Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg verplicht gesteld. Nu is die deelnamen op vrijwillige basis.

Tot nu toe hebben alle leerlingen daarna direct het toelatingcertificaat ontvangen.

't Joris heeft niet als enige doelstelling de leerlingen op het niveau van een kunstacademie te brengen. Om het kunstvak in de breedte te leren kennen proberen we twee projecten per leerjaar te organiseren

Die projecten zorgen ervoor dat de leerlingen zich, op een hoger niveau dan voor het kunstvak beeldende vorming nodig is, te verdiepen in hun mogelijkheden met beeldende vormgeving. Ze ontwikkelen daarbij een beter inzicht in hoe creatieve processen kunnen verlopen (en daarmee

wellicht meer vaardigheden en zelfvertrouwen om deze processen tot een goed einde te brengen).

Die kennis is ook bruikbaar in andere vakgebieden dan beeldende vorming waar veel van eigen initiatief en inventiviteit wordt gevraagd. Het draagt wezenlijk bij tot een overtuigender keuze van de vervolgopleiding.

Voorbeelden van de projecten zijn te vinden in bijlage 11¹⁶

Muziek

De leerlingen muziek worden geïnformeerd over de vele mogelijkheden die het vak muziek biedt. Ook worden zij begeleid bij het auditeren voor de verschillende conservatoria. Potentiële conservatoriumkandidaten verwijzen we door naar de Regionale Vakklas, een samenwerkingsverband tussen Fontys conservatorium en de muziekscholen Zuidoost Brabant. Incidenteel komen leerlingen vragen om extra individuele begeleiding met betrekking tot toelating tot een specifieke academie. Onze eigen docenten geven dan bijlessen aan deze jongeren.

Drama

Het talentprogramma voor Drama heet Studio-R. Dit programma is bedoeld voor dramaleerlingen die zich willen verdiepen in het vak. Deze verdieping kan dienen ter voorbereiding op het kunstvakonderwijs of kan gericht zijn op een bredere persoonlijke ontwikkeling. Het is een plek waar aan vaardigheden wordt gewerkt en waar leerlingen hun talent tot bloei kunnen laten komen. Niet door het te koesteren, maar om ermee aan de slag te gaan. Bij dit buitenschoolse programma wordt gewerkt met externe docenten die in blokken van 6 à 7 weken met de leerlingen werken aan vaardigheden als: beweging/ stem/ theater maken. Docenten met wie wordt gewerkt zijn veelal docenten van de Fontys Academie voor Theater uit Tilburg of de Toneelschool Maastricht. Ieder jaar wordt een selectie gemaakt van leerlingen die over voldoende potentie beschikken om te kunnen deelnemen aan het Talentprogramma. Om definitief toegelaten te kunnen tot het programma is het de bedoeling dat leerlingen een motivatiebrief schrijven. In de bijlage zijn ter illustratie twee brieven toegevoegd.¹⁷

Dans

Zie voor uitleg de beschrijving onder kopje Kunstklas dans in de Bovenbouw op pagina 17.

¹⁶ Zie bijlage 11 Talentprogramma Beeldend

¹⁷ Zie bijlage 12 en 13

Het Sint-Joriscollege onderhoudt een nauwe samenwerking met Centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE),¹⁸ de regionale muziekscholen en met Fontys Hogeschool te Tilburg.

Gedurende de onderbouwjaren wordt er voornamelijk met CKE samengewerkt. Naast de specialistische lessen op school hebben, de leerlingen wekelijkse lessen op CKE.

De samenwerking is structureel. Bij het maken van het rooster van 't Joris wordt rekening gehouden met de lestijden op CKE. Er wordt naar gestreefd de lestijden zoveel mogelijk aan te laten sluiten.

De lesstof wordt met elkaar vastgesteld.

De samenwerking met Fontys Hogeschool draagt zorg voor de doorlopende leerlijn. Voor de leerlingen die op dit punt zijn beland, staan de deuren naar het Kunstvakonderwijs wagenwijd open. De achterliggende gedachte van de KunsKlas om gemotiveerde leerlingen zoveel mogelijk kansen te bieden hun passie voor een kunstvak uit te buiten wordt op deze manier bereikt.

Ook is er een samenwerkingsverband met het Muziekgebouw Eindhoven¹⁹. De afspraken zijn vastgelegd in een convenant (zie bijlage). Hierin staat onder andere opgenomen dat leerlingen tegen zeer gereduceerde tarieven concerten mogen bezoeken, en de zaal tegen kostprijs kan worden gehuurd. Daarnaast is onze school het eerste aanspreekpunt voor bijzondere projecten zoals bijvoorbeeld Cross Linx.²⁰

Binnen het talentprogramma zijn in de loop van de jaren ook samenwerkingsverbanden ontstaan. Voor het talentprogramma van Beeldend zijn onder andere Grafisch Atelier Eindhoven, het Van Abbe Museum, de MU en de TAC genoemd.

Voor het talentprogramma van het vak Drama wordt veelal gewerkt met docenten van de Fontys Academie voor Theater. Mede door de input en evaluatie van deze docenten heeft het talentprogramma een stevige inhoudelijke basis gekregen.

Verder staat 't Joris binnen Eindhoven bekend als cultuurschool. Er is dan ook regelmatig contact met culturele instellingen als het Parktheater en het Cultuurstation. Tijdens dit overleg wordt gesproken over de inhoud van de af te nemen activiteiten/ voorstellingen en de aansluiting bij de belevingswereld van de leerlingen. Ook wordt vanuit Cultuurstation regelmatig meegedacht over op maat gemaakte activiteiten.

Brainport

Zonder buitenwereld is geen betekenisvol onderwijs mogelijk. Scholen vullen daarom de theorielessen stelselmatig aan door de buitenwereld naar binnen te halen of op te zoeken om zo de theorie met de praktijk te verbinden. De scholen in Brainport bevinden zich in een internationaal georiënteerde regio met een zeer hoog kennisniveau. De leerlingen zullen veelal hier een bestaan moeten vinden. Daarom is het belangrijk dat naast het beroepsonderwijs ook het algemeen vormend onderwijs aansluit bij de behoefte van de Brainportregio aan goed gekwalificeerd personeel. Drie

¹⁸ Zie voor samenwerkingsovereenkomst bijlage 16

¹⁹ Zie bijlage 14

²⁰ Zie bijlage 15

middelbare scholen uit Helmond, Geldrop en Best namen daarom het initiatief om te komen tot Brainport Scholen. Ze zijn daarbij ondersteund door Brainport Development

In het project Brainport School gaan middelbare scholen zich expliciet oriënteren op vaardigheden van de 21 eeuw, waarbij de domeinen People, Basics, Business, Technology en Collaboration centraal staan. Concreet betekent dit dat Brainport thema's in het gehele curriculum aan bod kunnen komen, dat er intensief wordt samengewerkt met bedrijven in de vorm van stages, opdrachten en bezoeken en dat onderwijsactiviteiten een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van creativiteit, ondernemerschap, innovatie een onderzoekende houding. Kortom er wordt gepersonaliseerd onderwijs verzorgd volgens het 3-O leren, ondernemend-onderzoekend-ontwerpend leren.

Sinds aug 2016 is SJC aspirant-lid van de vereniging Brainport scholen.

Op 't Joris is sprake van gestructureerde communicatielijnen waardoor consistente interne en externe communicatie gewaarborgd is.

Deze communicatie is steeds gericht op verschillende doelgroepen: leerlingen, KunstKlas-leerlingen, ouders, collega's, directie, samenwerkingspartners en Eindhoven breed.

Steeds vaker worden leerlingen bij de communicatie betrokken. Zij weten immers als geen ander hoe je de doelgroep het beste kunt bereiken. Bovendien zijn leerling heel vaardig op het gebied van moderne communicatiemiddelen als het maken van filmpjes, het bijhouden van een blog et cetera. Daarnaast wordt aan leerlingen gevraagd of zij een quote of kort verslagje willen schrijven na afloop van een activiteit.

De manier waarop de communicatie op het gebied van cultuureducatie tot stand wordt gebracht staat verwoord in onderstaand communicatieplan:

Communicatieplan Kunst en Cultuur

A. Doelstellingen

INTERN: Kunst en Cultuur moet schoolbreed zichtbaar zijn en blijven, door actuele ontwikkelingen op een prikkelende wijze onder de aandacht te brengen

Passief

- bekend zijn

Actief

- deel te nemen aan of te komen kijken
- jammer dat ik het gemist heb/ volgende keer doe ik wél mee

EXTERN: het Sint-Joriscollege is de school voor (vakgericht) kunstonderwijs. De school:

- biedt een leuke manier om me te verdiepen in kunst en cultuur,
- doet aan talentontwikkeling en is de opstap voor kunstvakonderwijs.

B. Doelgroepen

INTERN:

- leerlingen die deelnemen aan de KunstKlas
- leerlingen die niet deelnemen aan de KunstKlas en wél lessen muziek, drama, beeldend, CKV of KKV krijgen
- leerlingen die niet deelnemen aan de KunstKlas en geen lessen muziek, drama, beeldend, CKV of KKV krijgen
- docenten (en OOP)
- directie

EXTERN:

- ouders
- familie leerlingen van de KunstKlas
- ouders van leerlingen die deelnemen aan een culturele activiteit
- leerlingen groep 7 en 8

- ouders leerlingen groep 7 en 8
- docenten leerlingen groep 7 en 8
- relaties (CKE, kunstvak onderwijs, podia,...)
- pers

C. Communicatieprobleem

- onbekendheid van project en activiteiten zowel intern als extern
- denken niet geschikt te zijn voor deelname (is niet iets voor mij; kan het niet;...)
- leerlingen hebben het 'druk'

D. Boodschap per doelgroep

- Per doelgroep en per moment zal de boodschap moeten verschillen. Uiteraard moet het aansluiten bij de slogan: "Op 't Joris doet iedere leerling ertoe"

INTERN

- Je gaat meedoen aan...
- Kom kijken naar...
- Dit heb je gemist...

EXTERN

- Kom kijken naar... (gericht op familie van onze leerlingen)
- Op 't Joris doet iedere leerling ertoe
- Kom mee doen aan...

E. Aanpak

- Culturele activiteiten aangrijpen als communicatiemomenten om de doelgroepen met onze boodschap te bereiken
- Zoeken naar (social) media die doelgroep 'gebruikt'
- Via huidige leerlingen, ouders en ouders van de KunstKlas, docenten externe doelgroepen bereiken (mond op mond reclame)

F. Aanpak per doelgroep

INTERN:

- leerlingen die deelnemen aan de KunstKlas
- leerlingen die niet deelnemen aan de KunstKlas en wél lessen muziek, drama, beeldend, CKV of KKV krijgen
- leerlingen die niet deelnemen aan de KunstKlas en geen lessen muziek, drama, beeldend, CKV of KKV krijgen

Vooraf

Boodschap	Middel
Doe mee aan...	<ul style="list-style-type: none">- Vakdocenten in reguliere lessen- Mentoren- Posters in school- Beamer- Website- Joris Actueel- Social Media

Vlak voor (week van activiteit)

Boodschap	Middel
Kom kijken naar...	<ul style="list-style-type: none">- Vakdocenten in reguliere lessen- 'Projecten' rondom activiteit- Mentoren- Posters in school- Beamer- Deelnemende leerlingen- Filmpje/ foto's maken die IIn kunnen doormailen (trailer)- Joris Actueel- Social Media https://www.facebook.com/groups/sjcmuziek/?ref=ts- Website- Persbericht/ Redactioneel stuk

Na activiteit

Boodschap	Middel
Dit heb je gemist	<ul style="list-style-type: none">- Aandacht in lessen- Foto's op beamer- Foto lijsten- Website- Joris Actueel- Social Media

D. docenten (en OOP)

E. directie

Vlak voor (week van activiteit)

Boodschap	Middel
Kom kijken naar...	<ul style="list-style-type: none">- Posters in docentenkamer- Deelnemende leerlingen- Aandacht vakdocenten in docentenkamer

	<ul style="list-style-type: none"> - Mail naar docenten - Halverwege - Filmpje/ foto's maken die Iln kunnen doormailen (trailer) - Joris actueel - Social Media
--	--

Na activiteit

Boodschap	Middel
Dit heb je gemist	<ul style="list-style-type: none"> - Foto's op beamer - Halverwege - Foto- posterlijsten - Joris actueel - Social Media - Website

EXTERN:

- A. ouders leerlingen KunstKlas
- B. ouders van leerlingen die deelnemen aan Culturele activiteiten
- C. Overige ouders

Vlak voor (week van activiteit)

Boodschap	Middel
Kom kijken naar...	<ul style="list-style-type: none"> - Brief - Website - Deelnemende leerlingen - Halverwege - Social Media

Na activiteit

Boodschap	Middel
Dit heb je gemist	<ul style="list-style-type: none"> - Joris Actueel - Social Media - Website

- D. leerlingen groep 7 en 8
- E. ouders leerlingen groep 7 en 8
- F. docenten leerlingen groep 7 en 8

Vlak voor (week van activiteit)

Boodschap	Middel
Kom kijken naar...	<ul style="list-style-type: none">- voorstelling speciaal voor leerlingen voor groep 7 en 8- Open Dag- Voorlichtingsavond- Doe middagen- Plankenkoorts- Huidige leerlingen bezoeken oude basisschool

G. relaties (CKE, kunstvak onderwijs, podia,...)

Vlak voor (week van activiteit)

Boodschap	Middel
Kom kijken naar...	<ul style="list-style-type: none">- Brief/Uitnodiging

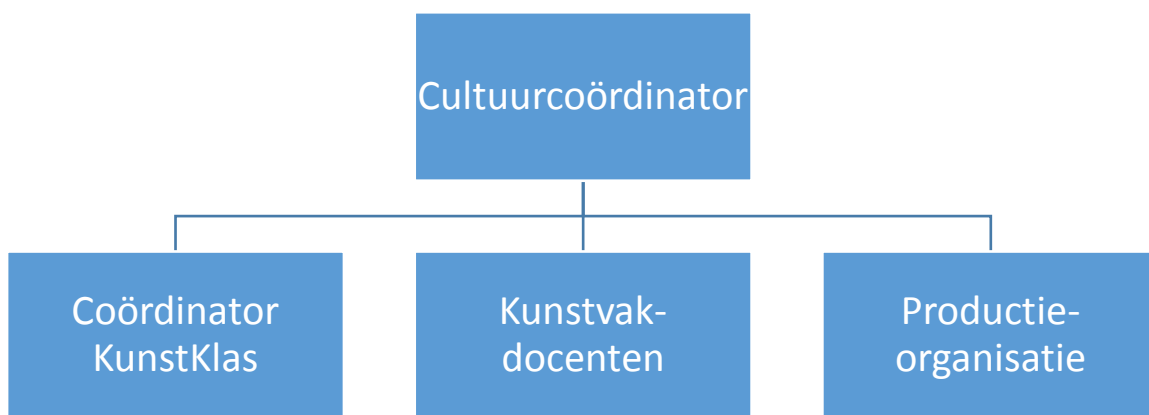
H. Pers

Boodschap	Middel
Kom kijken naar...	<ul style="list-style-type: none">- Persbericht- Redactioneel stuk- Uitnodigen voor voorstelling

Coördinatie

Om tot een goede verankering van cultuureducatie in het curriculum te komen heeft 't Joris een cultuurcoördinator aangesteld. Deze cultuurcoördinator heeft regelmatig overleg met de directie, de coördinator van de KunstKlas en de kunstvakdocenten.

Omschrijving van de taakgebieden op hoofdlijnen

7.1 Taken behorend bij kunst- en cultuurcoördinatie

- Opstellen en bijstellen kunst- en cultuurbeleidsplan (incl. doelstellingen) gericht op versterking van het kunst- en cultuurprofiel van de school;
- initiëren, coördineren, enthousiasmeren en evalueren kunst- en culturele activiteiten en bewaking van de kwaliteit;
- verstrekken van informatie over kunst- en cultuurbeleid van de overheid en over ontwikkelingen binnen het vakgebied kunst- en cultuur;
- externe communicatie onderhouden, o.a. met culturele instellingen, netwerken, vereniging cultuurprofielscholen;
- gesprekspartner van de schoolleiding m.b.t het kunst en cultuur programma binnen de school en deelname aan overleg binnen de school m.b.t cultuureducatie
- opstellen wensen m.b.t .budget en materiële voorzieningen.
- Initiëren en voorzitten van kunstvakvergaderingen, uitzetten van daaruit volgende acties, opstellen van notulen etc.

- Dagelijks gang van zaken: vragen van leerlingen, ouders, collega's en externe partners.
- Afhandeling aanvraag en activering cultuurkaart
- Opstellen bestedingsplan cultuurkaart activiteiten (inclusief CKV-activiteiten)
- Beheren (en coördineren) van het cultuurkaartbudget
- Zich op de hoogte stellen van het activiteiten aanbod in de regio
- Programmeren, coördineren en (deels) uitvoeren cultuurkaart activiteiten;
- Contact met uitvoerende instanties van de cultuurkaartactiviteiten
- De kunst- en cultuurcoördinator is verantwoordelijk voor de (adjunct-)directeur over de kwaliteit en de coördinatie van kunst-en cultuurprogramma.

7.2 Taken behorend bij coördinatie KunstKlas

Algemeen

- Initiëren en stimuleren van beleidsontwikkeling KunstKlas-project
- Overleg over beleid en uitvoering KunstKlas-project met schoolleiding
- Contacten betrokken instanties bij projectactiviteiten
- Aanleveren communicatiemateriaal naar communicatiemedewerker over KunstKlas-project
- Coördinatie en mede-organisatie van projectpresentaties
- Coördinatie van de intake van nieuwe leerlingen en instromers
- Vaststelling en mede-uitvoering van pr-activiteiten
- Dagelijks gang van zaken: vragen van leerlingen, ouders, collega's en externe partners.
- Oplossen van knelpunten met name tussen het CKE en 't Joris.
- Opstellen begroting en budgetbeheer

Onderwijs

- Uitvoering regeling vrijstelling vakken
- Beslissing, communicatie vrijstelling lessen en, toetsing en opdrachten (inclusief verlof)
- Communicatie, regeling roosterfaciliteiten
- Planning projectactiviteiten
- Conflictbemiddeling

Begeleiding

- Overleg bij toewijzing mentoren
- Communicatie met mentoren t.a.v. studiebelasting
- Voorlichting KK project (inclusief ouderavonden)
- Afstemming KK-gerichte mentoractiviteiten en contacten met ouders

7.3 Taken productie organisatie

Organisatorische ondersteuning Plankenkoorts en Jop2.0

- Overleg met podiuminstantie over ruimte plaats, tijd en kosten
- Organisatie van techniek, decor en muzikale begeleiding, kleding en rekwisieten
- Vaststelling organisatorisch draaiboek
- Bijdragen aan evaluatie producties
- Organisatorische regie bij uitvoering

Taakomschrijving	aantal uren
Cultuur coördinator	270
KunstKlas coördinatie	300
Productie Organisatie	120
Plankenkoorts regie (drama)	150
Plankenkoorts muziek	60
Plankenkoorts Decor	30
KunstKlas drama presentaties	60
KunstKlas ensemble muziek	105
KunstKlas muziek presentaties	35
KunstKlas Beeldend presentaties	30
Studio-R	30

De kunstvakvergaderingen vormen het 'hart' van waaruit wordt gewerkt aan nieuwe ontwikkelingen. De kunstvakdocenten komen namelijk regelmatig samen om de actuele stand van zaken te bespreken. Er wordt praktische informatie uitgewisseld. Maar bovenal is er ruimte om samen in gesprek te gaan over de lessen, de leerlingen en de manier waarop we ons onderwijs willen inrichten. We zijn voortdurend in beweging en op zoek naar 'de ultieme' manier om kunstonderwijs aan te bieden binnen de mogelijkheden die ons geboden worden.

Vanuit de kunstvakvergaderingen wordt op diverse niveaus overleg gepleegd:

1. De cultuur coördinator en projectleider van de KunstKlas hebben structureel overleg met de schoolleiding om initiatieven of problemen onder de aandacht te brengen.
2. De kunstsecties komen afzonderlijk regelmatig bij elkaar. Tijdens deze sectievergaderingen bespreken we urgente zaken, praktische informatie, lesinhoud en doorlopende leerlijnen, aankomende projecten en de ontwikkelingen en het welbevinden van de leerlingen. Daarbij worden deze sectievergaderingen gebruikt om het kunstvak te ontwikkelen. Denk hierbij aan beoordelingsmodellen zoals RTTI, OMZA en de door drama ontwikkelde beoordelingsmodellen zoals de Rubrics.
3. Tijdens de lessen wordt regelmatig door de kunstvakdocent aan de leerlingen gevraagd hoe de aangeboden lessen, de samenwerking met het CKE, praktische zaken rondom presentaties en voorstellingen, ervaren worden. Zodat wij de leerling goed kunnen begeleiden tijdens hun 'creatieve' loopbaan op school.
4. Onder leiding van de productie organisatie wordt na afloop van grote projecten als Plankenkoorts en JOP2.0 geëvalueerd met de betreffende betrokken docenten. Op deze manier ontstaan steeds verfijndere draaiboeken. Nieuwe data worden geprikt en er worden afspraken en een actielijst gemaakt voor het nieuwe jaar. Ook worden de bevindingen van de collega's, leerlingen en ouders in deze evaluatie meegenomen.
5. Voor het KunstKlas traject wordt tijdens bijeenkomsten met het CKE kritisch gekeken naar de samenwerking van de school en het CKE. Ook wordt er tijdens deze bijeenkomsten praktische informatie uitgewisseld en staat de leerling centraal.
6. We hebben in de afgelopen drie jaar ook meegewerkt aan een tweetal onderzoeken van studenten van respectievelijk de Hbo-opleiding Toegepaste Psychologie en N.H.T.V. in Breda. Deze onderzoeken waren gericht op de evaluatie, de nawerking en de ontwikkeling van de kunstvakken.
7. De kunstcarrousel en het idee van een 80 minuten rooster zijn ingevoerd na een voorstel van de kunstvakvergadering. Nu de uitkomsten van de vernieuwde aanpak positief zijn ontvangen krijgen

ideeën aangaande dit soort onderwijskundige ontwikkelingen ook meer ruimte binnen de teams, plenaire vergaderingen en studiedagen.

8. Bij de investeringen in de voorzieningen en formatie van school wordt rekening gehouden met het kunstprofiel. In het directie overleg staan de ontwikkelingen in het kunstprofiel per periode op de agenda.

De directie zorgt er mede voor dat cultuureducatie in het profiel van de school aanwezig blijft. Zij zoekt steun waar mogelijk binnen haar netwerken, bestuur en scholenorganisatie. De directie draagt het kunstprofiel, zowel intern als extern, actief uit.